

T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

Roma kisgyerekkori inklúzió

Kaderják Anita
T-Tudok Zrt.

Pécs, Magyar Szociológiai Társaság Éves Konferenciája
2016. október 20-21.

T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatókutató
Központ Zrt.

Projekt

A készülő *Roma kisgyerekkori inklúzió* című tanulmány az UNICEF, a Roma Oktatási Alap és a Nyílt Társadalom Alapítvány nemzetközi összehasonlító kutatási projektjének részét képezi.

„RECI” (Roma Early Child Inclusion) jelentések

Roma Oktatási Alap

OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS

T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

Roma Early Childhood Inclusion+

Czech Republic Report

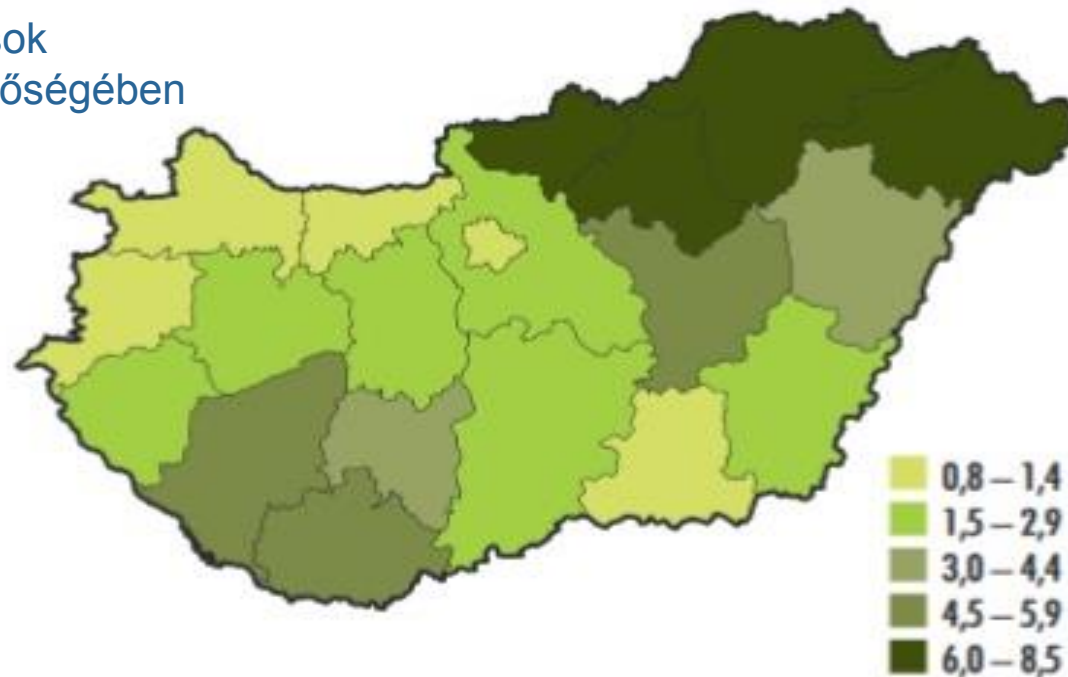

Fókusz

Regionális különbségek a gyermekek ellátásához kötődő

- egészségügyi
- pedagógiai jellegű
- és szociális ellátások
elérhetőségében, minőségében

A roma lakosság regionális eloszlása

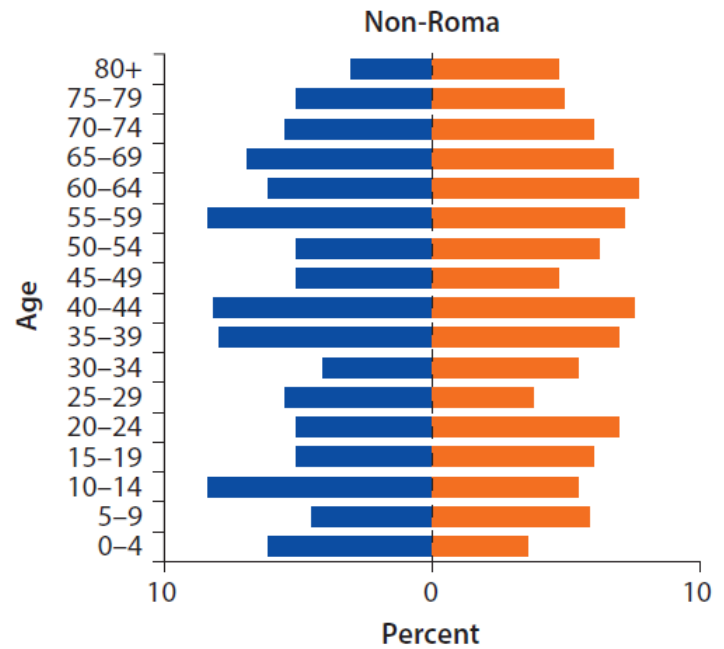
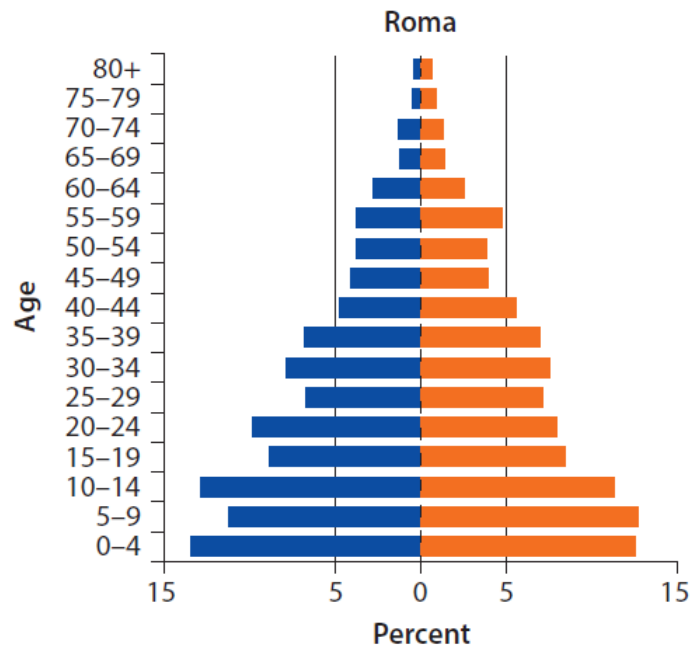
T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

Fókuszban

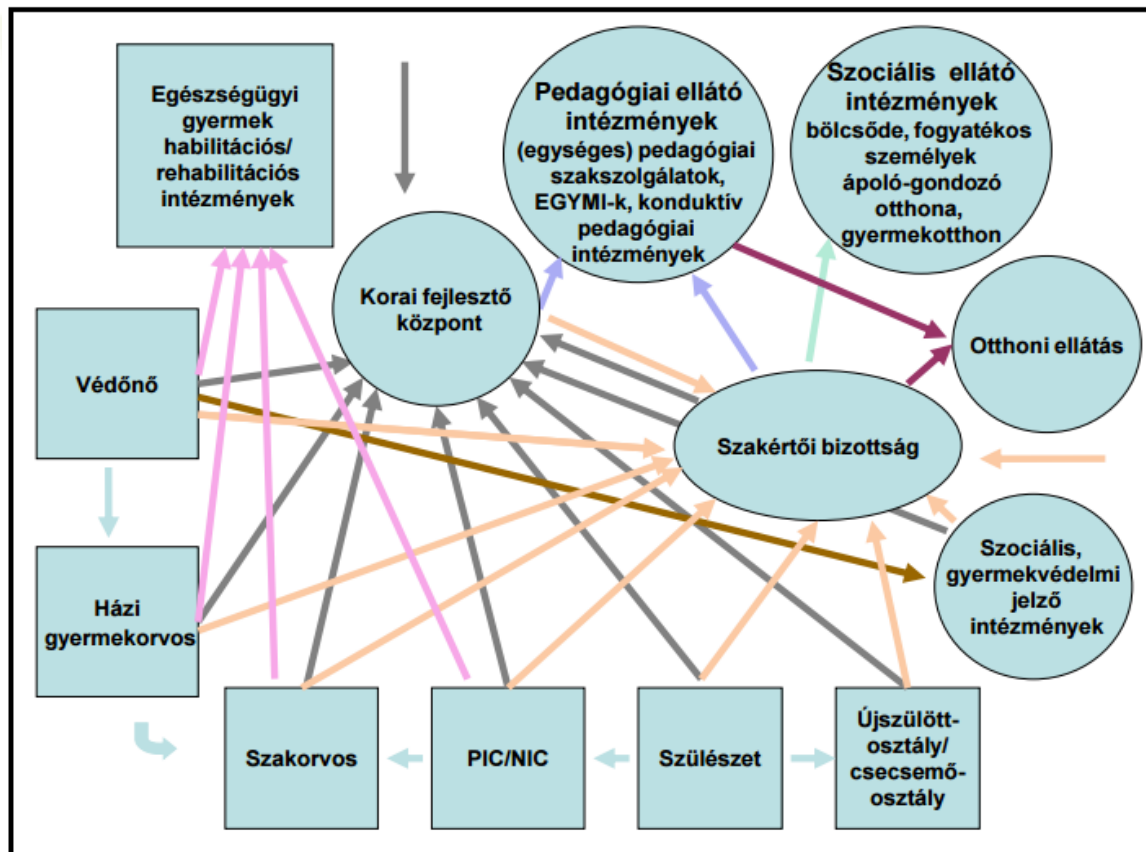
b. Hungary

■ Men ■ Women

Korai intervenciós intézményrendszer

Gyermek útja (ideális)

egészségügyi intézmények

tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok vagy országos szakértői és rehabilitációs bizottságok, mint diagnosztikus központok

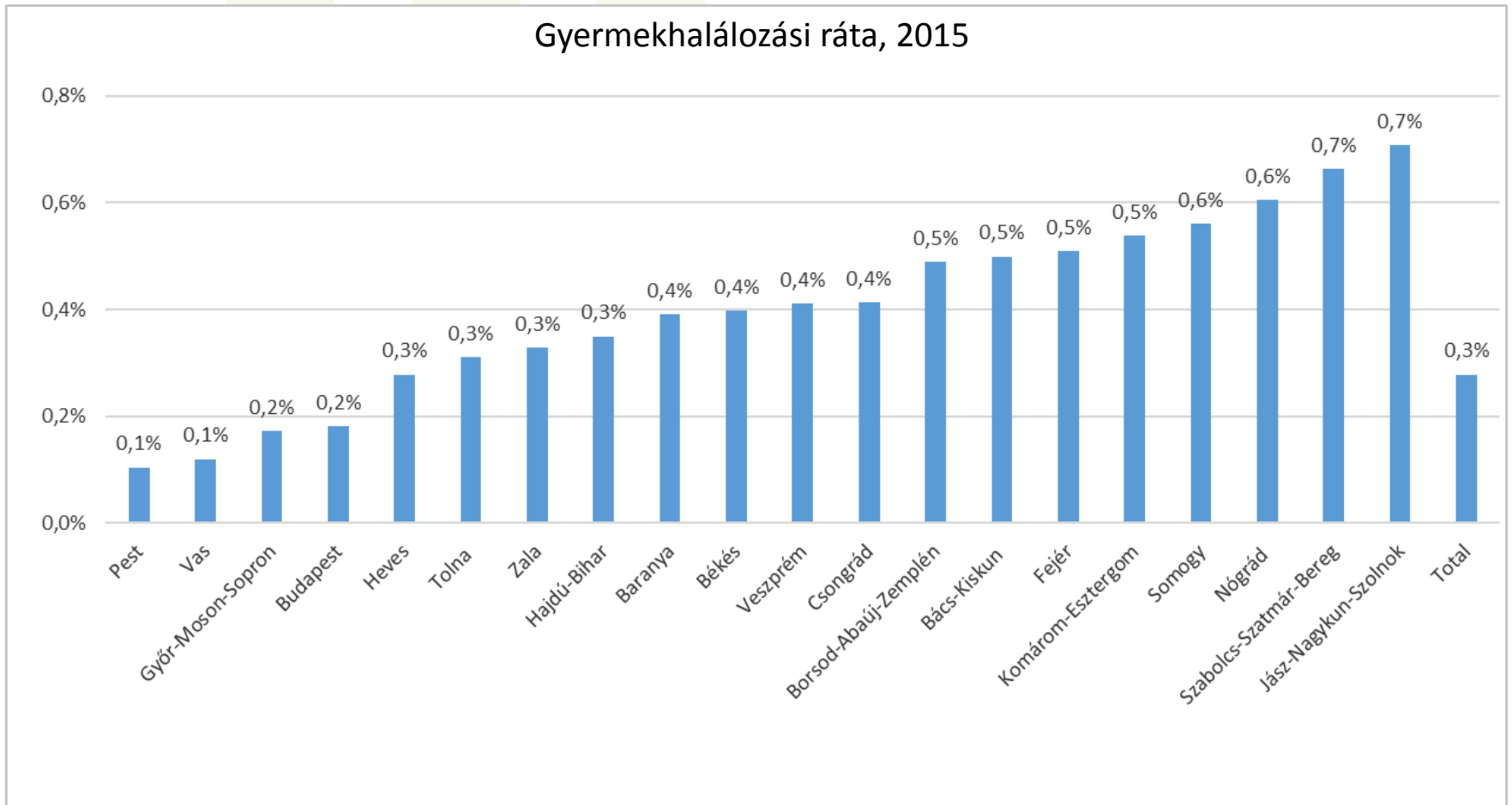

pedagógiai ellátó intézmények és szociális ellátó intézmények

A rosszul működő rendszer egy indikátora

Gyermekhalálási ráta, 2015

Egészségügyi ellátás

Kertesi Gábor - Kézdi Gábor (2012)

- A roma tanulók társadalmi hátrányai három közvetítő mechanizmuson keresztül válnak tanulmányi lemaradásokká:
 1. **átlagosnál rosszabb egészségi állapot**
 2. a roma tanulók otthoni környezetükön belül kevésbé jutnak hozzá a készségeik fejlődéséhez fontos erőforrásokhoz
 3. iskolai pályafutásuk rosszabb minőségű oktatási környezetben történi

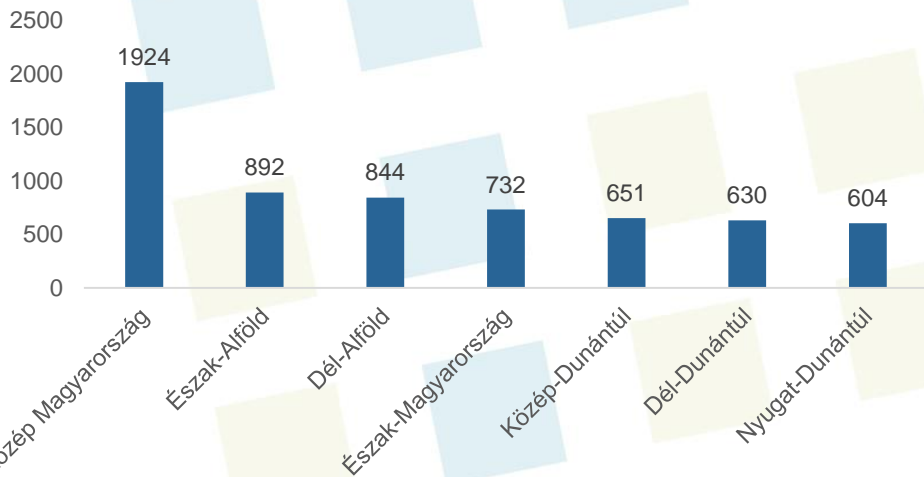
Közgazdasági Szemle, LIX. évf., 2012. július–augusztus (798–853. o.).

„Kiterjedt nemzetközi tapasztalatok igazolják, hogy az alacsony iskolázottságú és szegény családok gyermekei az átlagosnál nagyobb mértékben vannak kitéve a krónikus betegségek kockázatainak, a baleseteknek és a sérüléseknek. S mivel a szülők kevésbé ismerik fel a betegségek jeleit; továbbá információs és közlekedési problémák miatt nehezebben férnek hozzá az egészségügy megfelelő intézményeihez; és kevésbé tudják megfizetni a gyógyítás költségeit, gyermekeik nehezebben gyógyulnak fel a betegségeikből.,,

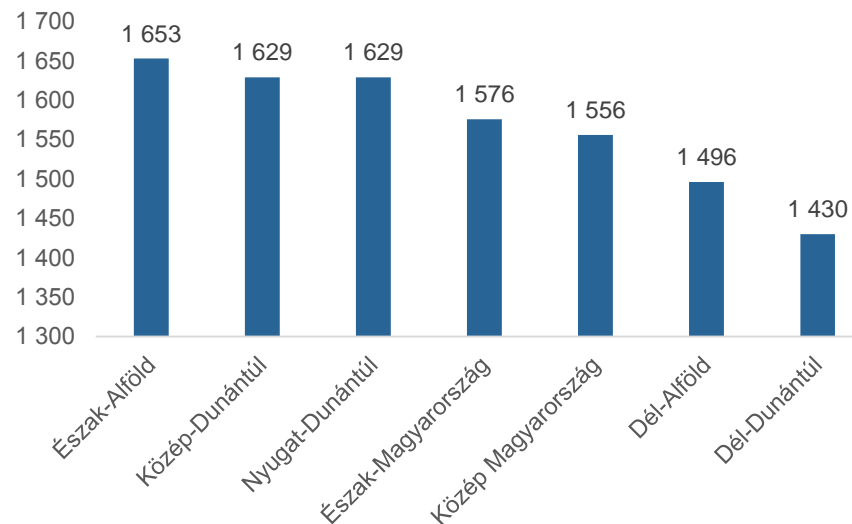

Egészségügyi ellátás - gyermekorvos

Háziorvosok és gyermekorvosok száma

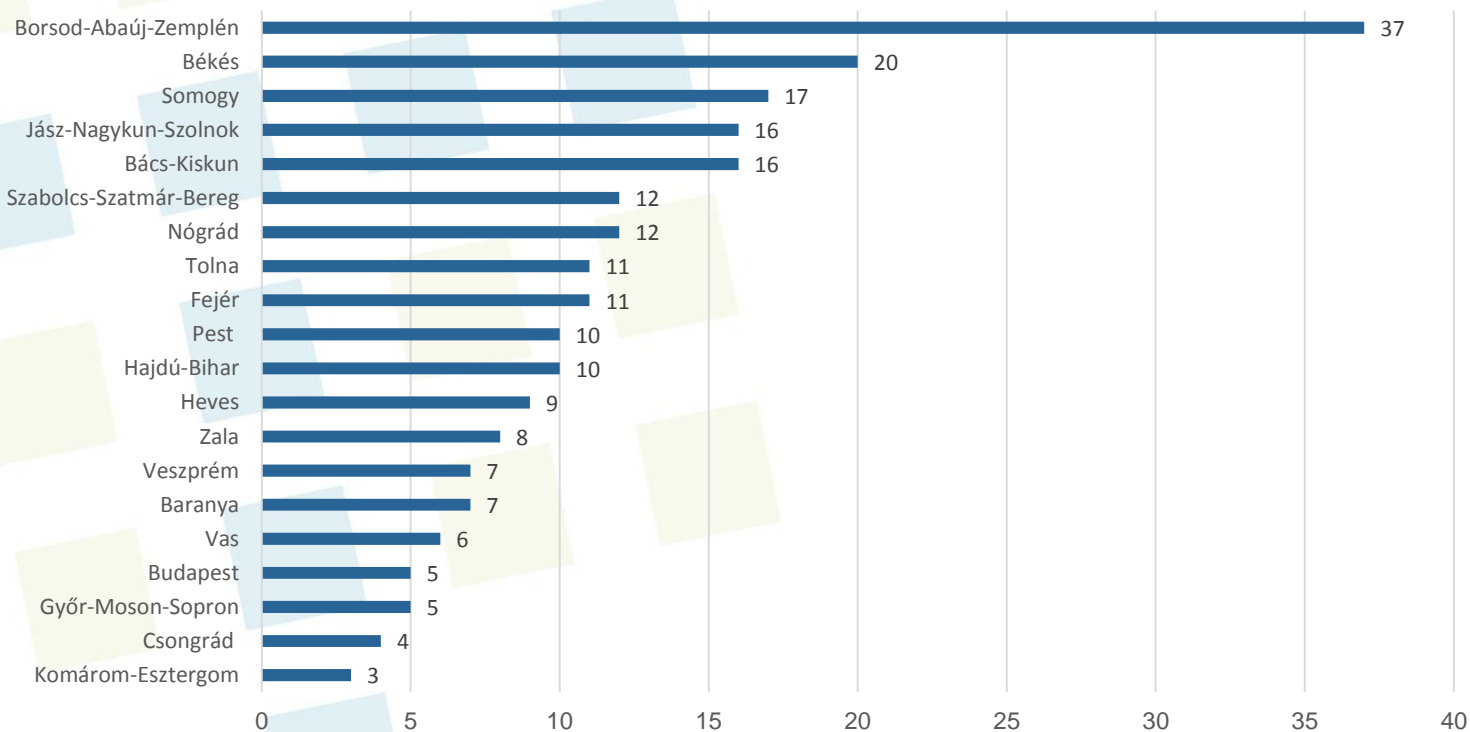
Egy háziorvos/gyerekorvos ellátási körébe tartozó gyerekek száma

Egészségügyi ellátás - gyermekorvos

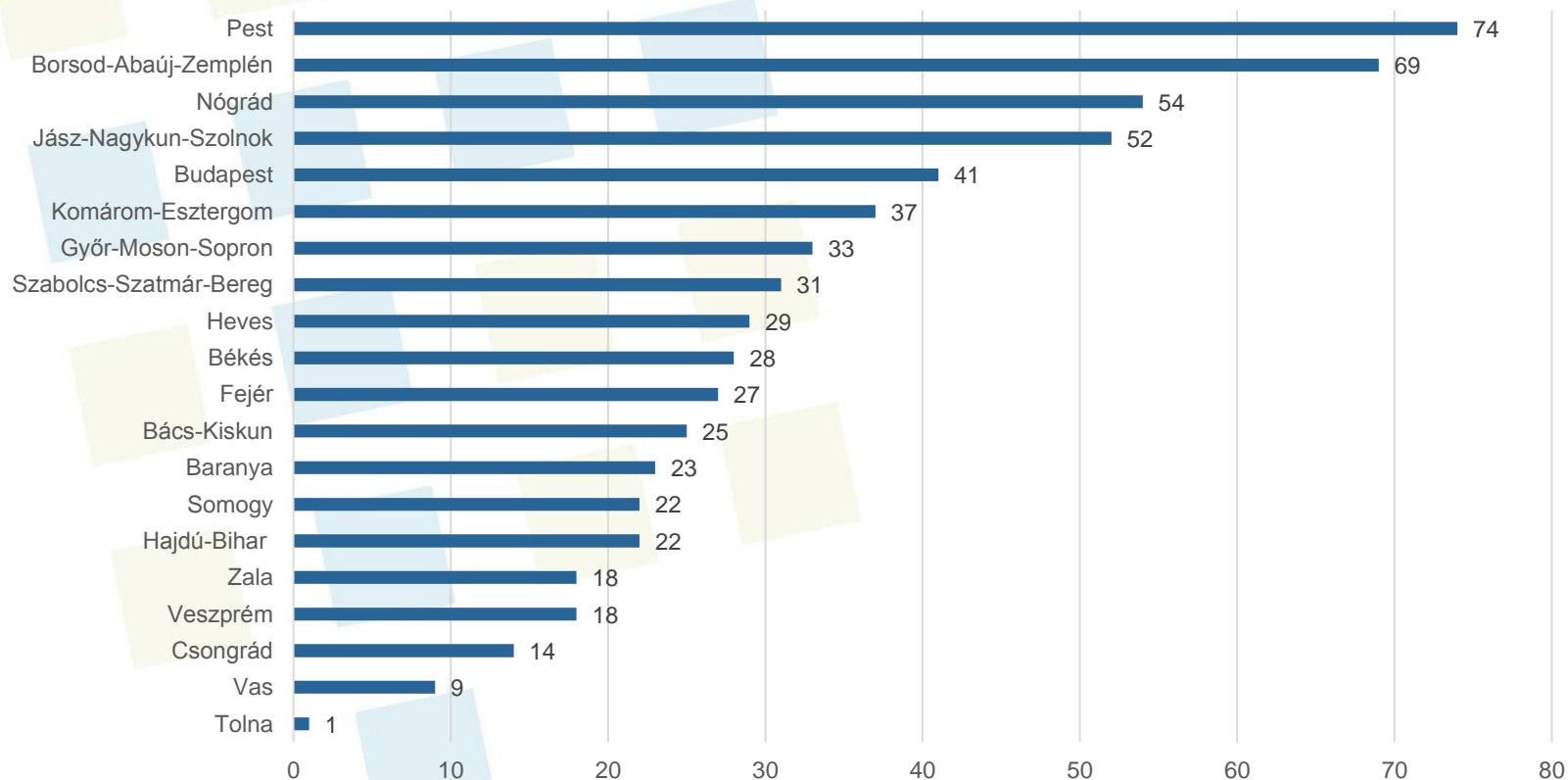
Tartósan betöltetlen házi orvos és gyermekorvos pozíciók, 2016

Egészségügyi ellátás - védőnő

Betöltetlen, vagy tartósan helyettesített védőnői szolgálatok száma (települési és iskolai), 2015

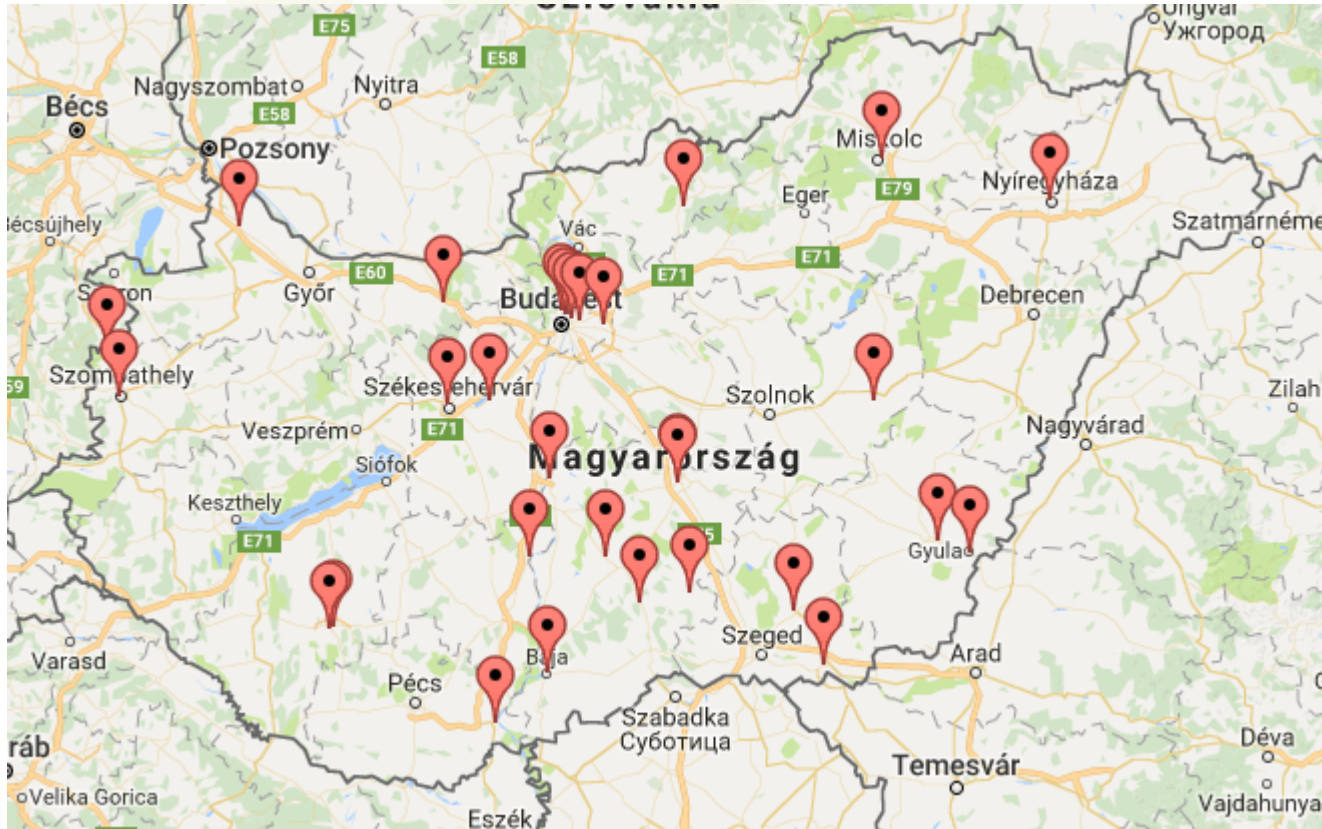

T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

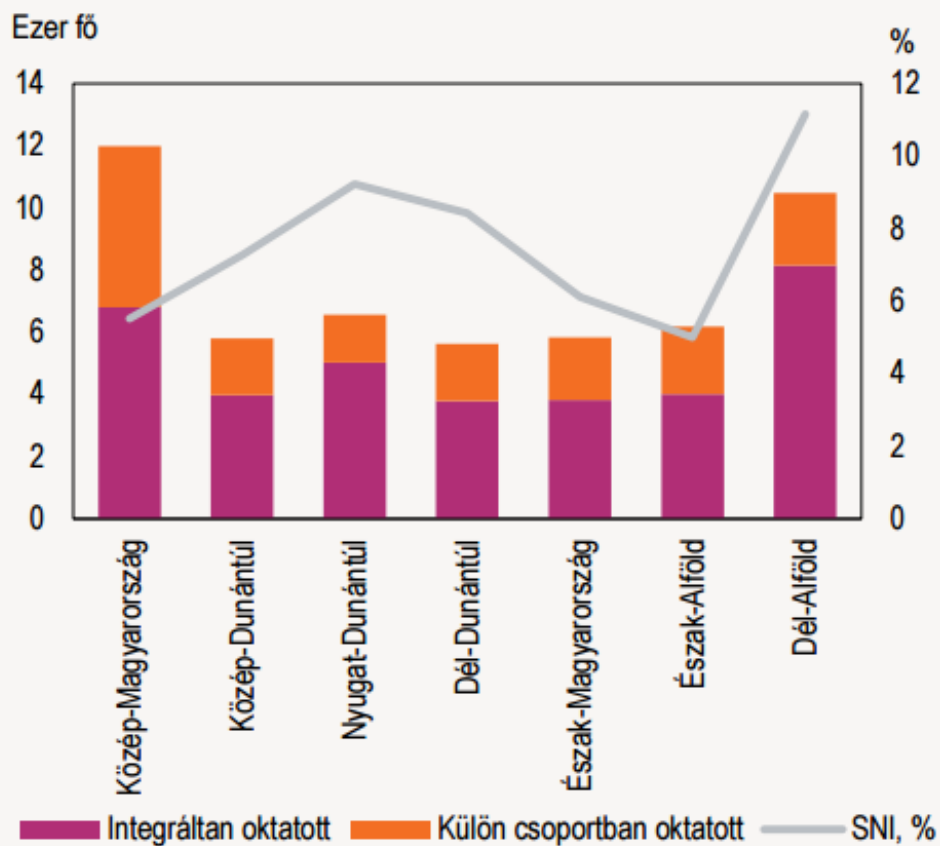
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás

Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények, 2016

A sajátos nevelési igényű tanulók száma és aránya az általános iskolákban régiók szerint, 2014/2015

Koragyermekkori fejlesztés – napközbeni ellátás

Dammarich, J. – Esping-Andersen, G. (2015):
2015-ös kutatás PIRLS és PISA adatokon:

A koragyermekkori napközbeni ellátásban való részvétel (0-3 éves kor) pozitívan hat:

- a 10 éves magyar diákok szövegértés kompetenciájára
- Kifejezetten pozitív hatással van a hátrányos helyzetű gyerekekre (mutató: alacsonyan képzett szülők)

Magyarországon miért hat? Minőség és intenzitás.

*Pre-school attendance and children's short- and midterm educational outcomes.
A comparative study using PIRLS and PISA data. Comparative Life Course and Inequality Research Centre.*

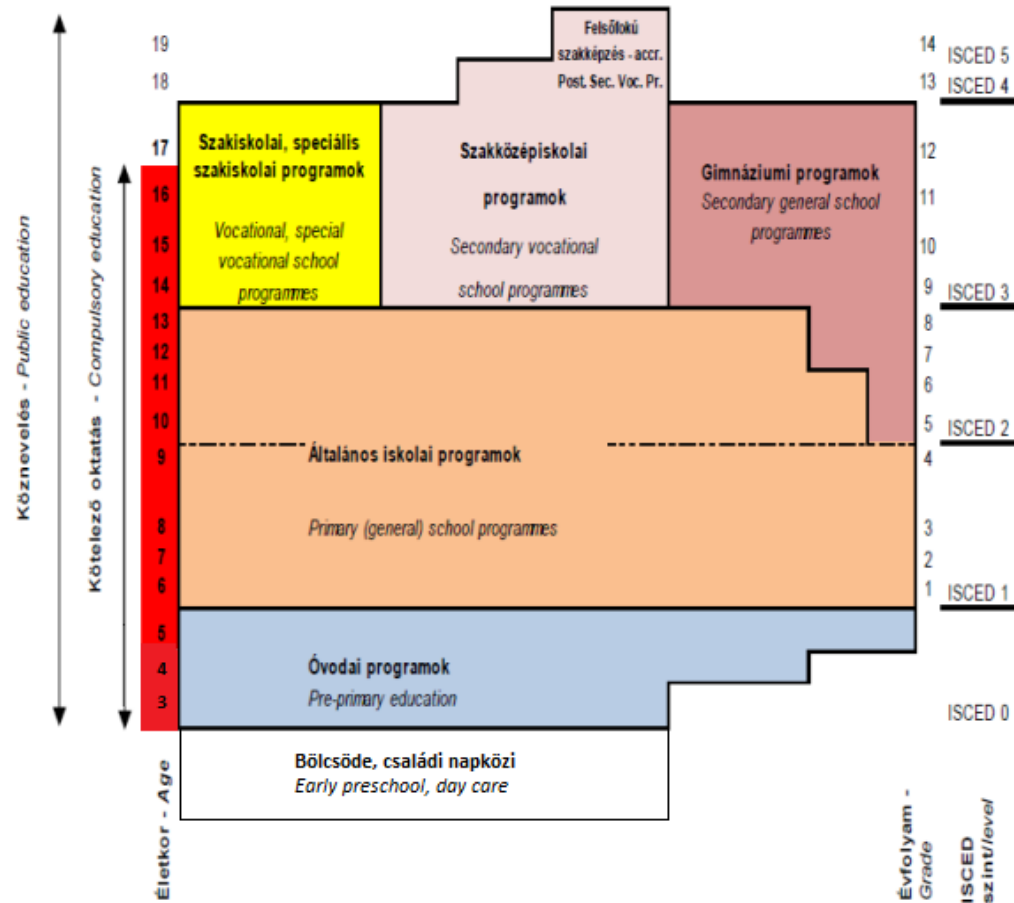

T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

A pedagógiai ellátórendszer elemei

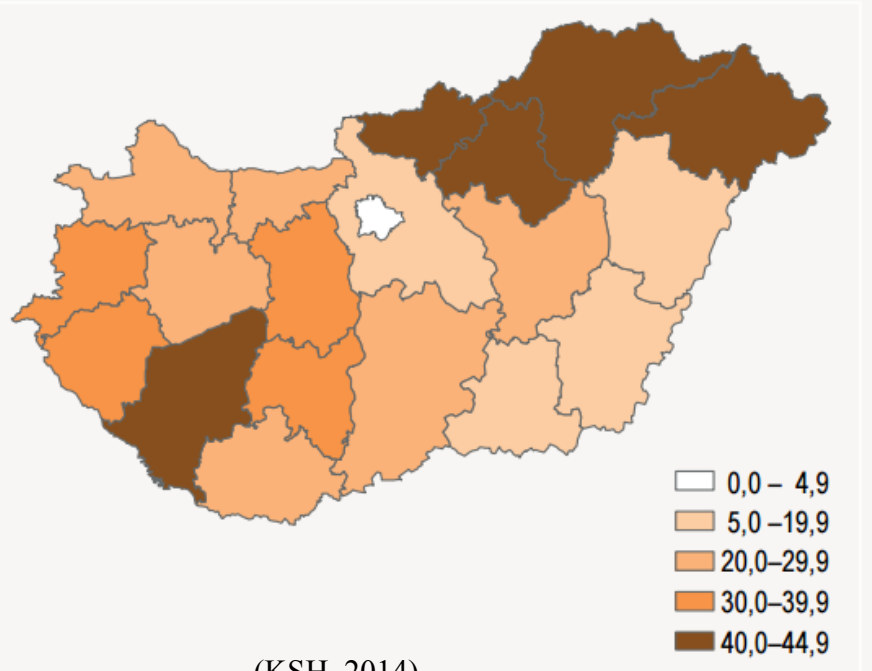
T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

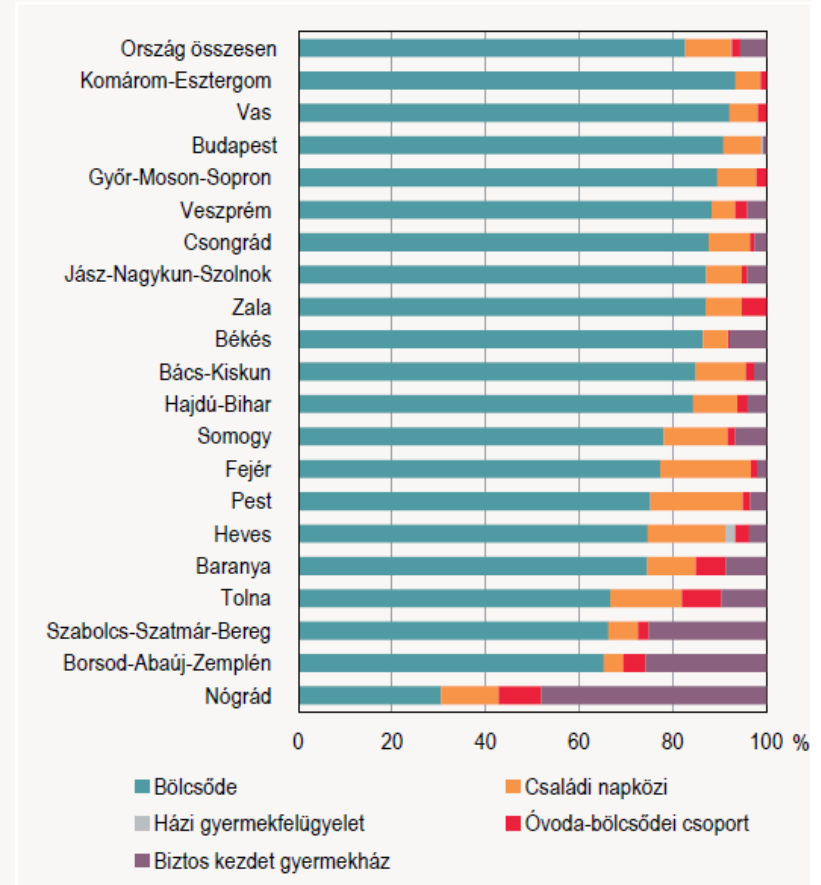
Koragyermekkorai fejlesztés – napközbeni ellátás

Napközbeni ellátást potenciálisan igénybe vevő 0–2 évesek közül ellátáshoz helyben hozzá nem férők aránya, 2013, %

(KSH, 2014)

A napközbeni ellátásban részesülő gyermekek megyék szerinti megoszlása, 2014

(KSH, 2015)

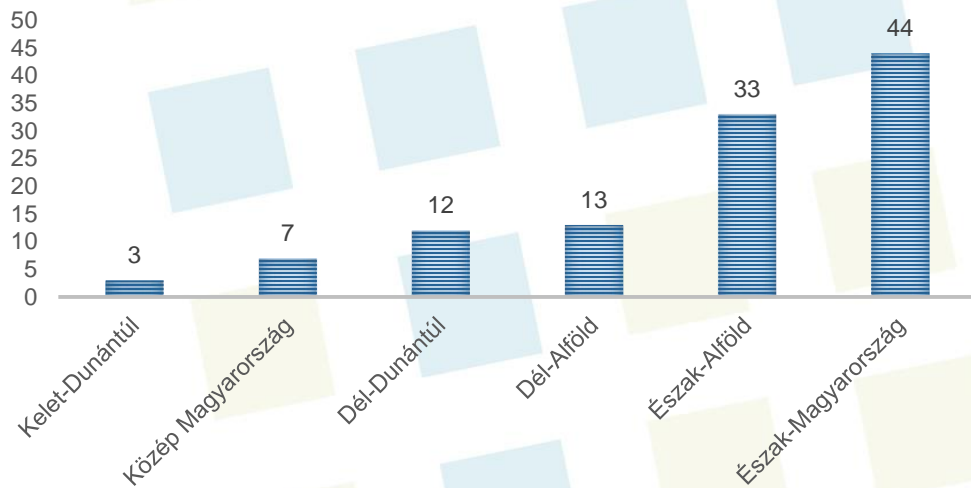
T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

Biztos Kezdet Házak

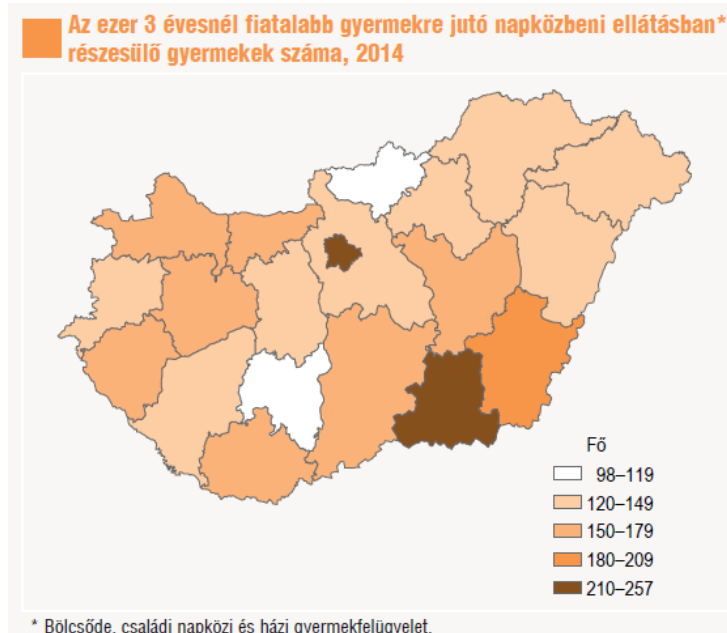
BIZTOS KEZDET HÁZAK SZÁMA RÉGIÓNKÉNT, 2016

Gyerekesély, 2016

Szabolcs-Szatmár-Bereg Borsod-Abaúj-Zemplén Nógrád

A bölcsődés korú gyermekek körében a hátrányos illetve a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya 74-89% közötti

KSH, 2015

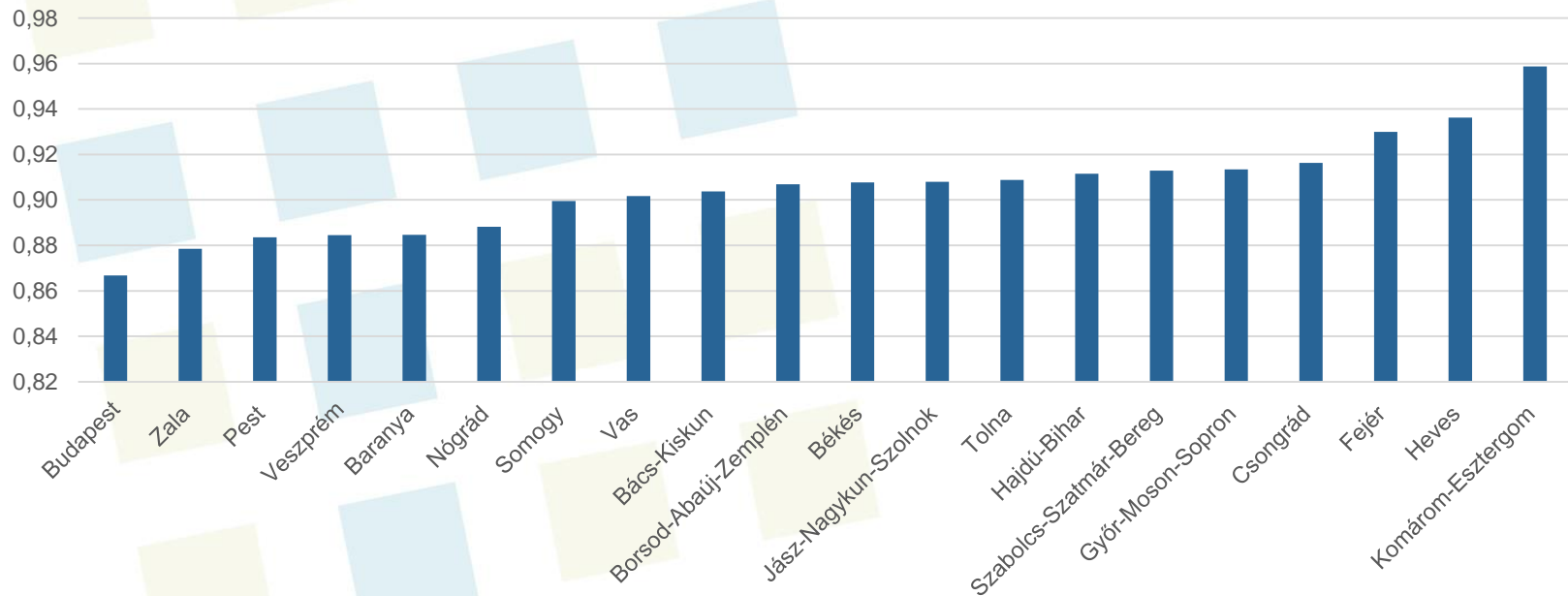
T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

Óvodai ellátás

Óvodába járó gyerekek száma/ Teljes 3-5 éves populáció, 2015

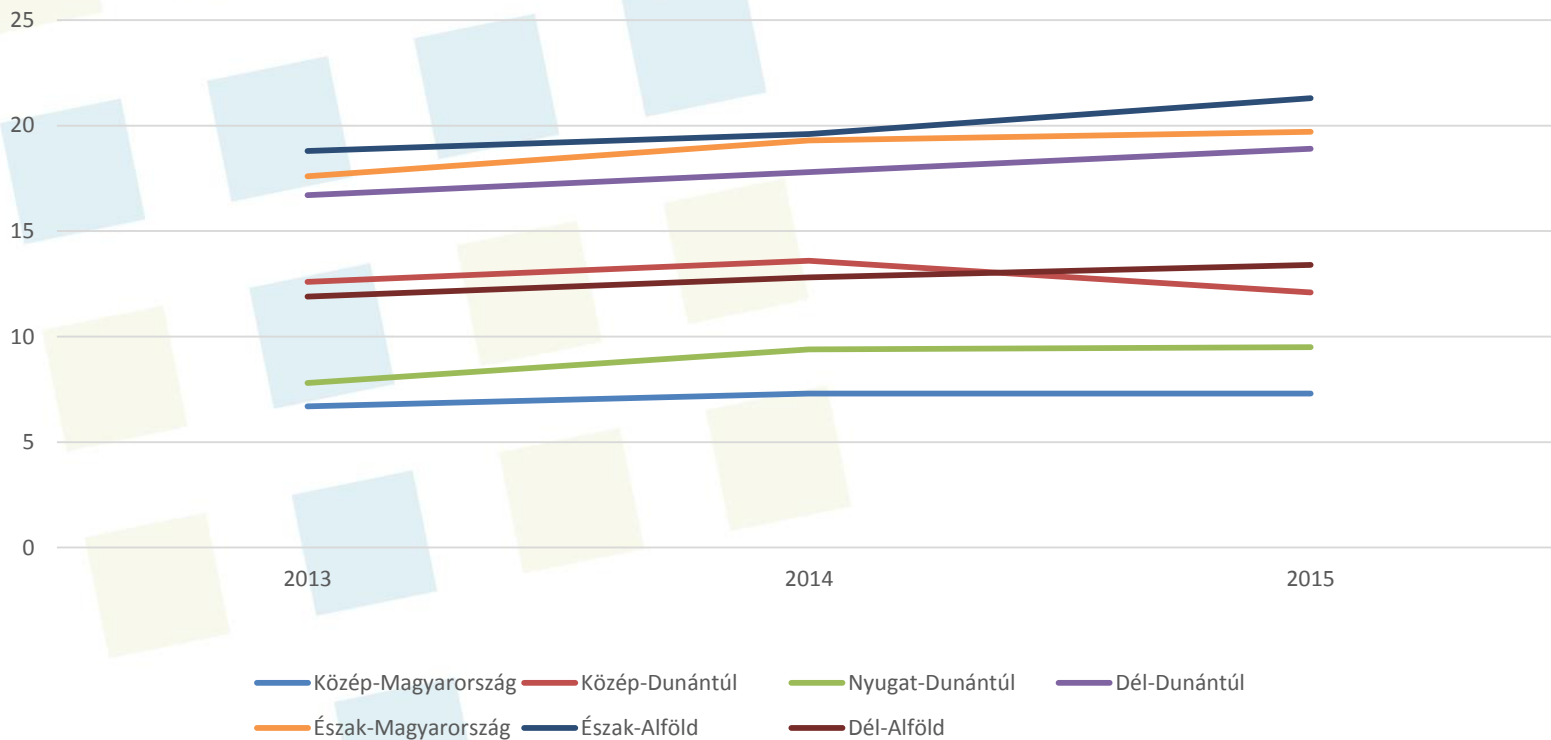

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Oktatásért Felelős Államtitkárság, Köznevelés-Igazgatási Főosztály, 2016

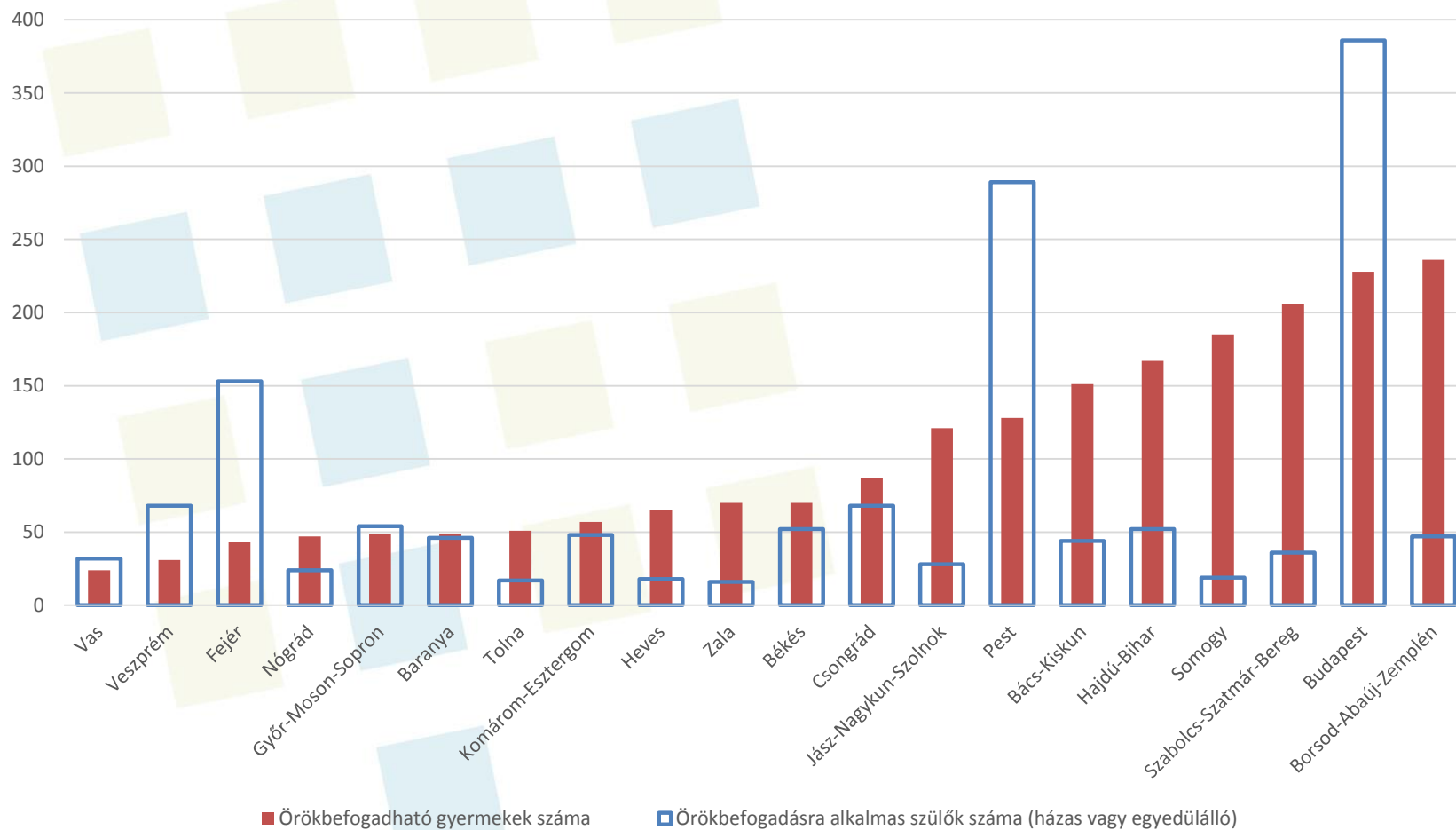
Szociális ellátó intézményrendszer - Védelembe vétel

Az 1000 azonos korú lakosra jutó védelembe vett kiskorúak száma, fő

Szociális ellátó intézményrendszer - Örökbefogadás

Örökbefogadás

- Az örökbefogadásra készülő magyar szülők 66%-a előre leszögezi, hogy roma kisgyermeket nem szeretne, 19%-uk viszont kifejezetten roma gyermeket szeretne.
- 2014-ben a civil szervezetek közreműködésével örökbefogadott gyerekek 10%-a volt roma.

Neményi, M. – Takács J. (2015)

Összegzés

- RECI – rendszerszintű hiányosságok, amihez képest a magyar példa egy jól működő modellként definiálható – DE! ez nem jelenti azt, hogy annak minden eleme önmagában is jól működik
- A vizsgálat fókuszában az elmúlt 5 év áll, ez alatt több vonatkozásban megváltozott a törvényi szabályozás (pl. szociális, oktatási, stb.), amelyek közül több *nem várt következményekkel* is járt
- RECI kérdés: A rendszer működése/működtetése, ill. a törvényi szabályozás változása miként érhető tetten roma többségű településeken, szegregátumokban? (Pl. milyen az ellátórendszer, milyen az ezekhez való hozzáférés?)
- Fő kérdés: **Biztosított-e az egyenlő hozzáférés a minőségi szolgáltatásokhoz?**
- Ennek a megválaszolása: kvalitatív adatgyűjtéssel történik, döntéshozói interjúk, működtetői interjúk, és roma civil szervezetekkel, roma szülőkkel készült fókuszcsoportos beszélgetések által
- **Az eredmények publikálásának várható időpontja: 2016. decembere**
- **Elérhető: <http://www.romaeducationfund.org>**

T-TUDOK

Tudásmenedzsment és Oktatáskutató
Központ Zrt.

További információk a RECI jelentéssel kapcsolatban:

kaderjak.anita@t-tudok.hu

szilvia.nemeth@t-tudok.hu

lannert.judit@t-tudok.hu

mate.dezso@t-tudok.hu

vince.daniel@t-tudok.hu

Köszönöm a figyelmet!